

Водич за запишување и гласање

Како австралиски државјанин на возраст над 18 години, имате право и обврска да се запишете во гласачкиот список и да гласате на сојузните избори. Запишувањето и гласањето се задолжителни. Ако не гласате, може да ве казнат.

Како помагаме ние?

Australian Electoral Commission (AEC) (Австралиска изборна комисија) е одговорна за одржување на гласачкиот список на Комонвелтот и за спроведување на сојузни избори, вонредни избори (by-elections) и референдуми.

AEC не ги спроведува државните, територијалните или изборите на локалните управи. Овие избори ги спроведуваат други изборни агенции.

Запишување

Пред да можете да гласате, вашето име мора да биде на гласачкиот список. Гласачкиот список е листа на сите граѓани со право на глас кои се регистрирани да гласаат на сојузните избори и референдуми.

Дали можам да се запишам за гласање?

Ваша законска обврска е да се запишете ако:

- имате 18 години или сте постари
- сте австралиски државјанин
- сте живеееле на вашата сегашна адреса најмалку еден месец.

Ако имате 16 или 17 години, можете да се запишете сега, такашто кога ќе наполнете 18 години ќе бидете подгответени за гласање.

Како да се запишам на гласачкиот список?

Можете да се запишете на www.aec.gov.au/enrol.

Исто така, можете да земете формулар за запишување во било која канцеларија на AEC или пошта.

Не сум сигурен дека сум запишан

Тоа можете да го проверите на www.aec.gov.au/check.

Што да правам ако ја променам мојата адреса/моето име?

Секојпат кога ќе се преселите или ќе го смените вашето име (или презиме), ќе треба да ги обновите вашите податоци. Вашите податоци можете да ги смените електронски на www.aec.gov.au. Исто така, можете да земете формулар за запишување во било која канцеларија на AEC или пошта.

Што треба да направам ако заминувам во странство?

Ако отидете да работите или живеете во странство, тогаш за тоа треба да ја известите AEC. Исто така треба да ја известите AEC ако се наоѓате во странство кога ќе бидат најавени сојузни избори или референдум.

Ако не го направите тоа, може да го избришат вашето име од гласачкиот список и може да ја пропуштите можноста да гласате на избори во иднина.

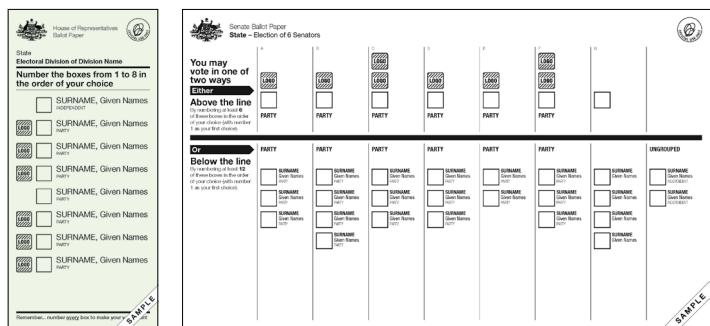
Повеќе информации може да се најдат на www.aec.gov.au/overseas.

Гласање

Сојузните избори се одржуваат најмалку еднаш секои три години и денот на изборите е секогаш во сбота. Кога и каде ќе гласате зависи од тоа каде ќе бидете на денот на изборите.

На денот на изборите

Можете да гласате во било кое гласачко место во државата или територијата во која живеете. Гласачките места отвараат во 8 ч. наутро и затвараат точно во 6 ч. попладнче.

Примерок на гласачко ливче

Ако се наоѓате во друга држава или територија и не сте гласале предвреме, тогаш ќе треба да гласате во гласачки центар во другата држава или територија (interstate voting centre).

Списокот на гласачките места и гласачките центри во другите држави и територии ќе биде објавен на www.aec.gov.au неколку недели пред денот на изборите. Ако не можете да стигнете да гласате на некое гласачко место на денот на изборите, тогаш можете да гласате предвреме.

Други можности за гласање

Можете да гласате предвреме, лично или преку пошта, ако на денот на изборите:

- не сте во изборната единица каде што сте запишани за гласање
- се наоѓате во место оддалечено повеќе од 8 км од гласачко место
- патувате
- не можете да го напуштите работното место за да гласате
- сте сериозно болни, со нарушен здравје или треба да се породите за кратко време (или негувате такво лице)
- сте пациент во болница и не можете да гласате во болницата
- не можете да отидете на гласачко место заради вашите религиозни верувања

- сте во затвор и издржувате казна во времетраење од помалку од три години или сте во притвор
- сте анонимен гласач (silent elector)
- сте загрижени во разумни граници за вашата безбедност.

Центрите за предвремено гласање се отворени во неделите спроти денот на изборите и нивните локации и работно време ќе бидат објавени на www.aec.gov.au.

За да гласате преку пошта, можете да поднесете молба преку електронски пат или да земете формулар за гласање преку пошта од било која канцеларија на АЕС. АЕС ќе ви го испрати пакетот за гласање преку пошта откако ќе се утврди конечноот список на кандидатите за кои треба да се гласа на изборите.

Како да се брои вашиот глас

На сојузните избори гласате за да ги изберете луѓето кои ќе ве застапуваат во двата дома на Парламентот на Австралија: Претставничкиот дом и Сенатот.

Ќе добиете две гласачки ливчиња:

- зелено за да гласате за претставник на вашето локално подрачје (или изборна единица) во Претставничкиот дом, и
- бело за да гласате за претставник на вашата држава или територија во Сенатот.

Упатствата како да гласате се отпечатени на гласачките ливчиња. Ако направите грешка или ако не сте сигурни што треба да направите, тогаш едноставно замолете некој од службениците на гласачкото место да ви помогне.

Сакате да дознаете повеќе?

За изборниот систем, запишувањето во гласачкиот список и гласањето можете да дознаете повеќе на www.aec.gov.au.

Може да користите услуги на преведувач преку телефон. За информации во врска со запишување во гласачкиот список, гласање и избори на македонски јазик, телефонирајте на 1300 720 139.

Ако сте глуви или имате оштетен слух или говор, контактирајте не преку National Relay Service (NRS):

- Корисниците на TTY треба да телефонираат на 13 36 77 и да побараат да бидат поврзани со 13 23 26.
- Корисниците на Speak and Listen треба да телефонираат на 1300 555 727 и да го побараат бројот 13 23 26.
- Корисниците на Internet relay треба да се поврзат со NRS и да го побараат бројот 13 23 26.